

Εξοικονόμηση Ενέργειας: ένας σύντομος οδηγός

Η αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και η εγγύηση της ενεργειακής ασφάλειας απασχόλησαν παραμένουν στην κορυφή της επικαιρότητας και για την Ευρώπη. Η αστάθεια των τιμών του πετρελαίου, η διαρκής αβεβαιότητα για την ομαλή ροή των καυσίμων προς την Ευρώπη και ο φόβος του φαινομένου του θερμοκηπίου δεν αντιμετωπίζονται χωρίς συγκεκριμένα μέτρα και το ΕΚ έχει στηρίξει τρία διαφορετικά πακέτα προτάσεων που αποσκοπούν ακριβώς, στη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας της Ένωσης.

Τον Δεκέμβριο του 2008 το ΕΚ ενέκρινε δέσμη μέτρων για την μείωση των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στην κατεύθυνση της επίτευξης του τριπλού στόχου της μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% και της αύξησης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επίσης κατά 20% μέχρι το 2020.

Στόχος είναι η κινητοποίηση τόσο της πολιτικής ηγεσίας της Ένωσης όσο και των αγορών για να διευκολυνθεί η μετάβαση στην κατασκευή κτιρίων, ηλεκτρικών συσκευών, οχημάτων ακόμα και σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού που να υπηρετούν το στόχο του τριπλού "20%" μέχρι το 2020.

Τα τρία μέτρα που εγκρίθηκαν είναι:

Ο κανονισμός για τη σήμανση των ελαστικών αυτοκινήτων με στόχο την βελτίωση της οικονομίας καυσίμων

Η αναθεώρηση της οδηγίας περί ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Η αναθεώρηση της οδηγίας για τη σήμανση των ηλεκτρικών συσκευών

Ο κανονισμός για τα ελαστικά εγκρίθηκε από το ΕΚ στις 25 Νοεμβρίου του 2009, ενώ η οδηγία για τα κτίρια στις 18 Μαΐου 2010 και η οδηγία για τα σήμανση της κατανάλωσης των συσκευών την επομένη ημέρα, 19 Μαΐου 2010.

Περισσότερες πληροφορίες στο φάκελο που ακολουθεί

Η μείωση της κατανάλωσης αρχίζει από τα λάστιχα

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι έχουν συνηθίσει να διαλέγουν πλυντήρια ή σεσουάρ με κριτήριο και την κατανάλωση ηλεκτρισμού. Από το 2012 όμως οι καταναλωτές θα μπορούν να κάνουν συνειδητοποιημένες επιλογές και για τα λάστιχα των αυτοκινήτων τους. Σύμφωνα με την έκθεση του Βέλγου ευρωβουλευτή Ivo Belet, η μείωση της κατανάλωσης μόνο από τα λάστιχα μπορεί να οδηγήσει σε συνολική εξοικονόμηση καυσίμων στην ΕΕ ίση με την κατανάλωση 1,3 εκατομμυρίων αυτοκινήτων.

Οι οδικές μεταφορές ευθύνονται για το 25% περίπου του συνόλου των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα λάστιχα μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη μείωση των εκπομπών αυτών, καθώς αναλογούν στο 20-30% της συνολικής κατανάλωσης καυσίμων των οχημάτων. Άλλωστε μόνο η λάθος πίεση στα λάστιχα μπορεί να αυξήσει την κατανάλωση και αν η σχετικά μικρή αύξηση σε κάθε αυτοκίνητο πολλαπλασιασθεί επί τα εκατομμύρια των οχημάτων που κυκλοφορούν κάθε ημέρα, το συνολικό αποτέλεσμα γίνεται τεράστιο.

Από το Νοέμβριο του 2012 όλα τα νέα λάστιχα που θα κυκλοφορούν στην αγορά θα είναι καταταγμένα σε κατηγορίες αναλόγως της κατανάλωσής τους, του "κρατήματος" σε βρεγμένη άσφαλτο και του θορύβου που προκαλούν. Για την καλύτερη ενημέρωση του καταναλωτή θα φέρουν υποχρεωτικά το αντίστοιχο σήμα, κατά το πρότυπο του σήματος κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών συσκευών, δίνοντας στον καταναλωτή τη δυνατότητα να αποφασίσει με βάση συγκεκριμένα, μετρήσιμα κριτήρια ποια λάστιχα να αγοράσει. Υπολογίζεται ότι το 78% των πωλήσεων ελαστικών στην Ευρώπη αφορούν αντικατάσταση και όχι τοποθέτηση σε νέα οχήματα.

Θόρυβος και κράτημα

Όπως και το σήμα για τις ηλεκτρικές συσκευές, εκείνο για τα λάστιχα θα χρησιμοποιεί κατηγορίες με την καλύτερη να είναι η πράσινη "Α" και τη χειρότερη, από πλευράς κατανάλωσης, την κόκκινη "Γ". Στο ίδιο σήμα θα παρέχονται επίσης πληροφορίες για το "κράτημα" του λάστιχου σε υγρό δρόμο και την αντίστασή του. Για το θόρυβο υπάρχει επίσης ειδική σήμανση με τα σιωπηλότερα να φέρουν την ένδειξη "C1" (που αντιστοιχεί σε θόρυβο 68 decibel) και τις δύο επόμενες κατηγορίες να είναι οι C2 (69 dB) και C3 (70 dB).

Όπως σημειώνει ο Belet όλα αυτά δεν πρέπει να προβληματίσουν τον οδηγό: αντιθέτως καθιστούν πολύ πιο εύκολη την αγορά λάστιχων που να είναι φιλικότερα για το περιβάλλον.

Μικρότερη κατανάλωση από τα κτίρια

Πόσα κτίρια υπάρχουν στην ΕΕ? Υπολογίζεται ότι είναι συνολικά περίπου 160 εκατομμύρια και ευθύνονται για το 40% της κατανάλωσης ενέργειας στην Ένωση, αποτελώντας ταυτόχρονα και τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Στις 18 Μαΐου 2010, η Ολομέλεια συζήτησε και ενέκρινε στο Στρασβούργο την τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων που θα οδηγήσει στον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας σε κάθε ένα κτίριο και θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του 2020. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τροποποιήσουν τους οικοδομικούς κανονισμούς τους ώστε να τους ευθυγραμμίσουν με τις πρόνοιες της οδηγίας ενώ και τα υπάρχοντα κτίρια θα πρέπει να αναβαθμιστούν με την πρώτη ευκαιρία.

Αυστηρότεροι κανόνες για τα νέα κτίρια...

Όλα τα κτίρια που θα κατασκευάζονται μετά το 2020 να πληρούν αυστηρές προδιαγραφές εξοικονόμησης ενέργειας και να χρησιμοποιούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ενσωματωμένες στην κατασκευή τους. Για τα δημόσια κτίρια οι νέοι κανόνες θα ισχύσουν ήδη από το 2018 ενώ σε κάθε περίπτωση μέρος του πρόσθετου κόστους θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

... και αναβάθμιση των υφιστάμενων

Τα υφιστάμενα κτίρια θα πρέπει να τροποποιηθούν και αυτά στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, κατά τη διάρκεια μεγάλης κλίμακας εργασιών ανακαίνισής τους. Οι ιδιοκτήτες θα ενθαρρυνθούν δε να τοποθετήσουν "έξυπνους" μετρητές για καλύτερο έλεγχο της κατανάλωσης και να αντικαταστήσουν τα συστήματα και τις σωληνώσεις θέρμανσης ζεστού νερού και κλιματισμού με πιο αποδοτικά. Υποχρεωτικός θα γίνει ο τακτικός έλεγχος των καυστήρων και των κλιματιστικών.

Εισηγήτρια του ΕΚ για το θέμα είναι η Silvia-Adriana Țicău (Σοσιαλιστές, Ρουμανία)

Μικρότεροι λογαριασμοί με το σήμα ενεργειακής απόδοσης

Το σήμα ενεργειακής απόδοσης, το οποίο ταξινομεί τις ηλεκτρικές συσκευές σε επτά κατηγορίες, από την "πράσινη" "Α" ως την "κόκκινη" "G", ανάλογα με το πόση ενέργεια καταναλώνουν, έχει γίνει ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για παράδειγμα των πλυντηρίων ρούχων και πιάτων. Εγκρίνοντας, στις 19 Μαΐου 2010 τροπολογία της οδηγίας για τη σήμανση των συσκευών, το ΕΚ κατέστησε υποχρεωτική τη χρήση του σήματος και στις διαφημίσεις των προϊόντων αυτών.

Μέχρι σήμερα, οι κατασκευαστές είναι υποχρεωμένοι να αναγράφουν σε κάθε συσκευή τη μέση ετήσια κατανάλωση, ασχέτως της πραγματικής κατανάλωσης που υποδεικνύουν οι ενδείξεις A - G. Με την αναθεώρηση της οδηγίας προστίθενται τρεις νέες κατηγορίες, με την προσθήκη σημάτων όπως A+, A++ ή και A+++, αλλά ο συνολικός τους αριθμός παραμένει επτά με αντίστοιχη κατάργηση των τελευταίων γραμμάτων E, F και G αναλόγως του σήματος που θα επιλεγεί για την καλύτερη κατηγορία. Η ακριβής ταξινόμηση και οι κατηγορίες προϊόντων που θα πρέπει να φέρουν τέτοιο σήμα θα αποφασισθεί από ειδική ομάδα εργασίας.

Και στις διαφημίσεις...

Η συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ αφ' ενός του Κοινοβουλίου, που είχε κάνει και τη σχετική εισήγηση, αφ' ετέρου των κυβερνήσεων στο Συμβούλιο, προβλέπει ότι κάθε διαφήμιση στην οποία γίνεται αναφορά στην κατανάλωση ενέργειας προϊόντος θα πρέπει να δείχνει και την κατηγορία ενεργειακής απόδοσης στην οποία έχει καταταχθεί. Αυτό ελπίζεται ότι θα βοηθήσει τον καταναλωτή να σκέφτεται και την κατανάλωση ενέργειας κάθε φορά που αγοράζει μια ηλεκτρική συσκευή.

Δημόσιες προμήθειες

Το ΕΚ ζητά επίσης από τις δημόσιες αρχές και υπηρεσίες των κρατών μελών να δείξουν το δρόμο, εντάσσοντας την ενεργειακή απόδοση στα κριτήρια επιλογής ηλεκτρικού εξοπλισμού αλλά και να εισάγουν κίνητρα για τους καταναλωτές να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους.

Στα κράτη μέλη έχει δοθεί προθεσμία ενός έτους μετά τη δημοσίευση της οδηγίας στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ για να την ενσωματώσουν πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο και να την θέσουν σε εφαρμογή.

Εισηγήτρια του ΕΚ για την οδηγία είναι η κ. Άννυ Ποδηματά των Σοσιαλιστών (ΠΑΣΟΚ)

Ινο Belet: "Καθένας μας έχει τη δυνατότητα -και την ευθύνη- να χρησιμοποιεί οικονομικά λάστιχα"

Κύριε Belet, ποιά είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εισαγωγή νέων κανόνων για τα λάστιχα, ειδικά σε ότι αφορά την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιμετωπίσει τις κλιματικές αλλαγές;

Η επιλογή καλύτερης ποιότητας λάστιχων θα συμβάλει κατά πολύ στην επίτευξη του στόχου της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Οι οδικές μεταφορές είναι άλλωστε υπεύθυνες για το 25% όλων των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα της Ευρώπης.

Τα λάστιχα μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, καθώς είναι υπεύθυνα για το 20-30% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας των οχημάτων. Με την εισαγωγή λάστιχων με καλύτερες -ενεργειακές- επιδόσεις θα μπορούσε να εξοικονομηθεί έως και το 10% του κόστους των καυσίμων των επιβατικών αυτοκινήτων.

Η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία αγωνίζεται για να επιβιώσει από την οικονομική κρίση. Πιστεύετε ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για να της επιβληθούν και νέοι περιορισμοί;

Το νέο σύστημα είναι απλό και σαφές. Δεν συνεπάγεται σημαντικές πρόσθετες δαπάνες για την αυτοκινητοβιομηχανία. Πιστεύουμε ότι ειδικά οι θεωρούμενες ως καλύτερες εταιρίες θα προσαρμοστούν γρήγορα στο νέο σύστημα που αν μη τι άλλο λειτουργεί και ως διαφήμιση.

Πώς θα επηρεάσουν οι νέοι κανόνες την καθημερινή ζωή του πολίτη;

Το 78% των οδηγών θα πρέπει να αλλάξει τα λάστιχα του αυτοκινήτου του πριν έρθει η ώρα να το αντικαταστήσει. Καθένας από μας έχει τη δυνατότητα -και την ευθύνη- να επιλέξει τα οικονομικά λάστιχα, που βοηθούν το περιβάλλον αλλά βοηθούν και το... πορτοφόλι μας.